

osloby®

I møtet mellom snekker Andersen og julenissen bytter det ordinære og det ekstraordinære plass. FOTO: KJETIL RØED

Vi voksne burde drømme og fantasere mer, noe utstillingene på Tegnerforbundet minner oss om.

I Hans Norman Dahls verden finnes julenissen likevel

Kunstutstilling

Tegnerforbundets utvalgte, billedbøker 2017

Hans Norman Dahl

Tegnerforbundet, Rådhusgata 17
24. november-21. desember

Slipp løs barnet i deg!

De fleste av oss var ikke særlig store da vi sluttet å tro på julenissen. Jeg husker selv da jeg avslørte hvem som spilte rollen – for

var ikke onkel Harald alltid borte samtidig som nissen gjorde sitt inntog? Det ble for mistenkelig etter hvert. Og det gikk ikke lang tid før gåten ble løst, slik de fleste av barndommens små undre forsvinner når vi trer inn i de voksnes velorganiserte rekker.

Men hvor tar disse mysteriene veien når vi blir voksne? Blir de borte eller lever de videre i en eller annen form?

Snekker og nisse er ikke så ulike
Hans Norman Dahls tegninger til Alf Prøysens fortelling om snek-

ker Andersen blir gjerne forstått som et sjarmerende og uskyldig eventyr. Er det ikke nettopp møtet mellom de mytiske verdensene vi kjente som små og de voksnes virkelighet, som forenes når snekker Andersen møter selveste julenissen?

De bestemmer seg jo til og med for å bytte roller: julenissen besøker snekkernes barn, og Andersen besøker nissebarna. Mens julenissen er den universelle figuren for jul og gaver for de fleste, spiller snekker Andersen denne rollen hjemme hos nissens barn.

På den måten blir en helt vanlig snekker noe ekstraordinært og spennende – bare han sees fra nissebarnas synsvinkel.

Nisser og troll i hverdagen

For meg er alt dette kondensert i Hans Norman Dahls bilde av møtet mellom de to, som nå kan beskues på Tegnerforbundet.

Resten av Dahl-utstillingen – som er rimelig ujevn – spiller videre på slike streifpunkter mellom det fantastiske og det hverdagslige. Nisser og troll befinner seg aldri langt unna hverdagen vi alle kjenner så godt. At det eventyrlige ikke er noe fjernt kan være en god tanke å ta med seg videre inn i de grå dagene. For er det noe vi trenger, så er det å gjenfinne den undring og nysgjerrighet vi hadde da vi var små.

Ikke fordi vi skal tro på julenissen igjen, men fordi fantasien kan gjøre det ordinære til noe ekstraordinært.

Mellom virkelighet og fantasi

I den andre utstillingen på Tegnerforbundet kan vi fordype oss ytterligere i denne vekslingen mellom fantasi og virkelighet.

Den består av originaltegninger fra de 12 beste billedbøkene som ble utgitt i år; flere av dem er for barn, men det finnes også voksenbøker og tegneserier.

I Anna Fiskes *Trær jeg har møtt* (No Comprendo Press) følger vi en jente, men fra naturens perspektiv. Alt som skjer henne betraktes i lys av – ja, du gjettest riktig – trær hun har møtt. Å forskyve perspektivet vekk fra jenta skaper en avstand mellom menneskelivet og miljøene det utspiller seg i på tankevekkende vis – for her er det treets synsvinkel som styrer historien, ikke mennesket.

Slik blir det lettere å se mennesket i en større natursammenheng.

Trær og tråder

Torill Kove *Tråder* er min favoritt siden hun, enkelt og effektivt bruker røde tråder (bokstavelig talt) for å tegne opp relasjonen mellom mennesker – hvordan vi trekkes mot hverandre eller bryter bånd. Fantasien – tråden – gjør virkeligheten – båndet mellom mennesker – mer tydelig enn den vanligvis er.

Mens jeg vandrer rundt blant disse bildene slår det meg at vi burde fantasere mer og være mindre skråriskre. Vi burde, kort sagt, betrakte verden fra nissebarnas, de røde trådene eller trærnes synsvinkel.

Gjør vi dét vil vi oppdage at tilværelsens gåter fortsatt er der. Og da finnes kanskje nissen likevel?

Kjetil Røed